

NORGES HØYESTERETT

Den 25. juni 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Øie, Bårdsen og Kallerud i

HR-2013-01347-U, (sak nr. 2013/962), straffesak, anke over dom:

A (advokat Jacob Sanden Ringsrød)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke til Høyesterett over lagmannsrettens saksbehandling i sak om legemsbeskadigelse etter straffeloven § 229 første straffalternativ, jf. § 232. Det faktiske grunnlaget er i tiltalen beskrevet slik:

"Lørdag 24. september 2011 ca kl. 03.00 på sin bopæl i ----veien -- i X, dro han B bortover gulvet og slo henne en eller flere ganger i hodet med et balltre slik at hun fikk kuler i ansiktet, et ca 5-6 cm langt kutt i pannen som måtte sys med 6 sting og hjernerystelse."

- (2) Ved dom fra Oslo tingrett 18. juni 2013 ble A frifunnet. Etter anke fra påtalemyndigheten sa Borgarting lagmannsrett 1. mars 2013 dom med slik slutning:

"A, født 12. februar 1967, dømmes for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ, jf. § 232, til fengsel i 7 – syv – måneder. Til fradrag i straffen kommer 2 – to – dager for utholdt varetekt."

Saksomkostninger idømmes ikke."

- (3) *A har anket til Høyesterett over lagmannsrettens saksbehandling. Han anfører at lagmannsrettens begrunnelse ikke er tilfredsstillende, og at det foreligger springende punkt som står uforklart når en ser lagmannsrettens konklusjoner opp mot bevisbildet. Fornærmede er lite troverdig, og verken skadens art og omfang eller DNA-bevisene på balltreet støtter opp om hennes forklaring.*
- (4) *Påtalemyndigheten har tatt til motmæle og anfører at domsgrunnene er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger uforklarte og springende punkter. Fornærmedes forklaring er troverdig og støttes opp om av de øvrige bevis.*

- (5) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ, jf. § 232. I lagmannsretten ble han imidlertid funnet skyldig etter tiltalen og dømt til fengsel i sju måneder. Hans anke over lagmannsrettens dom kan da bare nektes fremmet for Høyesterett dersom det er klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum.
- (6) Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling. Det er spørsmål om lagmannsrettens dom må oppheves fordi den ikke gir en tilstrekkelig redegjørelse for bevisvurderingen, jf. straffeprosessloven § 40 femte ledd, hvor det heter at domsgrunnene skal "angi hovedpunktene i rettens bevisvurdering".
- (7) Som førstvoterende fremholder i Rt. 2013 side 169 avsnitt 12, må kravene til begrunnelse her ses i sammenheng med § 40 andre ledd, som bestemmer at domsgrunnene skal "for skyldspørsmålet vedkommende bestemt og uttømmende angi det saksforhold retten har funnet bevist", og "opplyse om de grunner retten har lagt vekt på ved fastsetting av straff og andre rettsfølger". De krav som i praksis stilles til begrunnelsen av bevisvurderingen, fremgår blant annet av oppsummeringen i Rt. 2011 side 172 avsnitt 29. Her pekes det på at "[d]et som først og fremst kreves, er at det blir redegjort for de springende – dvs. sentrale – punkter ved bevisvurderingen, og kort angitt hva som har vært avgjørende". Det er samme sted pekt på at dersom "sentrale punkter" i bevisbedømmelsen blir "stående uforklart", må dommen oppheves. Om dette siste viser utvalget også til Rt. 2009 side 1439 avsnitt 38.
- (8) Det fremgår av tingrettens dom at den ikke hadde maktet å få noe klart bilde av hendelsesforløpet. Tingretten utelukket ikke at tiltalte hadde utsatt fornærmede for vold. Men den fant altså at bevisførselen samlet sett ikke i tilstrekkelig grad hadde ryddet tvilen av veien.
- (9) Lagmannsretten så annerledes på dette. Ankeutvalget finner grunn til å gjengi følgende fra dommen:

"Lørdag 24. september 2011 var tiltalte sammen med B på sin bopel i -----veien fra femtiden om ettermiddagen til langt utover natten. Det var bare de to til stede i leiligheten. De drakk alkohol og det ble spilt på hester. De to var kjærester i noen måneder i 2001/2002 og har etter dette hatt sporadisk kontakt. I 2004 ble tiltalte ilagt et besøksforbud mot fornærmede etter anklager om trusler og vold. Kontakten har likevel fortsatt etter dette. Også etter dommen i tingretten har fornærmede kontaktet tiltalte.

Den aktuelle natten oppsøkte fornærmede politiet omkring klokken 04.00. Hun hadde da mye blod i ansikt og hår og et kutt i pannen, i følge politibetjent C, som var den som tok i mot fornærmede. Hun fortalte til politiet at tiltalte etter hvert ble irritabel og plutselig hadde blitt rasende og gitt henne skylden for at han tapte på hestene. Han hadde dratt henne bortover gulvet og slått henne i hodet med et balltre og nektet henne å forlate leiligheten ved å legge seg foran utgangsdøren. Hun måtte vente til han sovnet før hun kom seg ut. Hun ønsket å anmelde forholdet.

Politiet bragte fornærmede til legevakten der hun gjentok at hun var blitt slått flere ganger i hodet med balltre av sin ekskjæreste. Kuttet i pannen måtte sys med seks sting. Hun hadde også en kraftig hjernerystelse. I politiavhør to uker senere gjentok fornærmede sin forklaring.

Fornærmede møtte ikke til fastsatt tidspunkt i tingretten, og retten besluttet derfor at hun skulle pågripes og bringes til rettssalen. Da hun kom, ville hun først ikke forklare seg mens tiltalte var til stede, men endret etter hvert standpunkt. Hun forklarte at hun ikke husket alt som skjedde den aktuelle natten, og at hun ikke kunne bekrefte at tiltalte hadde slått henne.

Fornærmede, som har psykiske problemer, ønsket heller ikke å møte i lagmannsretten og forklare

seg med tiltalte tilstede. Hennes psykiater avga en erklæring til lagmannsretten der han konkluderte med at en fysisk tilstedeværelse i retten ville være angstprovoserende og antagelig medføre at hennes tilstand ble forverret. På grunn av sykehusinnleggelse rett før hovedforhandlingen i lagmannsretten hadde fornærmede uansett lovlig forfall, men samtykket i å forklare seg over telefon fra sykehuset med sosionom tilstede. Hun gjentok forklaringen hun tidligere har gitt til politi og legevakt og tilla at tiltalte har vært voldelig mot henne ved flere tidligere anledninger. Hun forklarte blant annet at han en gang hadde dyttet henne ned en steintrapp slik at hun slo hodet og fikk hjernerystelse. Dette skjedde angivelig fordi han var sjalu.

Om den aktuelle natten har tiltalte forklart at de begge var fulle, at han etterhvert sovnet, men våknet av at fornærmede skrek og ropte at han hadde slått henne. Hun blødde kraftig fra hodet, og han så at en dvd-hylle var veltet på gulvet. Han hentet et håndkle som hun kunne tørke seg med, og så bare gikk hun. Han regnet med at hun hadde falt og muligens hadde tatt seg for, slik at dvd-hyllen veltet og traff henne i hodet. Etter at hun gikk, låste han ytterdøren og satte opp dvd-hyllen igjen før han la seg til å sove. Han benektet å ha slått henne med balltreet eller å ha vært voldelig mot henne ved andre anledninger.

Lagmannsretten finner fornærmedes forklaring troverdig. Hun har fastholdt sin forklaring helt fra hendelsen skjedde overfor politi, legevakt, mor, søster og nå for lagmannsretten. Politibetjent C, som var den som tok i mot anmeldelsen den aktuelle natten, var ikke i tvil om at fornærmede hadde vært utsatt for vold og begrunnet det med hvordan hun så ut og forklarte seg. Hennes psykiater, D, forklarte at han oppfatter fornærmede som meget troverdig. At hun hevdet i tingretten med tiltalte til stede at hun ikke husket at tiltalte hadde slått henne, har etter lagmannsrettens syn sannsynligvis sammenheng med hennes angstlidelse og åpenbare binding til tiltalte som hun hevder at truet henne om hun fortalte sannheten. Det finnes ikke noe motiv for at fornærmede skal forklare seg som hun gjør hvis det ikke er sant. Også hennes forklaring om tidligere voldshendelser ble bekreftet av hennes mor og søster og støttes av legejournaler.

Det følger av dette at lagmannsretten ikke fester lit til tiltaltes forklaring om at han sov og våknet av at fornærmede satt på gulvet og skrek med dvd-hyllen ved siden av seg. Det er i så fall svært påfallende at han ikke hjalp henne til legevakten, men lot henne gå alene i den tilstanden hun var, ryddet og nektet å åpne døren da politiet kom noe senere.

Etter lagmannsrettens oppfatning kan man se bort fra at fornærmede har skadet seg selv. Skadene tilsier ikke det. Dvd-hyllen kan ha falt under tumultene mellom de to, men skadene på tiltalte er ikke forenlige med at det var denne hyllen som forårsaket disse.

Lagmannsretten finner det etter dette bevist utover enhver rimelig tvil at fornærmede ble slått med balltreet. At det ikke er funnet blodspor på dette, men bare hennes DNA fra hud på håndtaket, kan ha flere forklaringer. Tiltalte kan ha holdt i den tykke enden slik at slagene traff med håndtaket, og det er uansett sannsynlig at tiltalte har vasket eller tørket av balltreet slik at blod og hans DNA er fjernet. I motsatt fall ville man vente at hans DNA var på balltreet, ettersom dette er hans og han bekreftet å ha flyttet på det.

Tiltaltes motiv for å utføre handlingen fremstår som uklar, men vitneførsel har vist at tiltalte har et hissig gemytt, særlig når han er beruset. Tiltalte har også tidligere vært domfelt for voldshandlinger. Selv om dommene ligger langt tilbake i tid, viser de at tiltalte er i stand til å begå slike handlinger.

Skadene fyller skadekravene i straffeloven § 229 første straffalternativ, og slik balltreet ble benyttet, til slag mot hodet, er også de objektive vilkår i straffeloven § 232 oppfylt. Lagmannsretten finner at tiltalte handlet med forsett. Tiltalte anså det, bedømt som edru, som overveidende sannsynlig at han ved å slå fornærmede i hodet med balltreet, ville påføre henne legemsskade i lovens forstand. Slag med balltre mot hodet har et stort skadepotensiale."

- (10) Høyesteretts ankeutvalg kan ikke se at det som her står etterlater noen tvil med hensyn til hva lagmannsretten har bygget sin fellende dom på. Det er ut fra domsgrunnene heller ikke vanskelig å forstå hvorfor lagmannsretten kom til et annet resultat enn tingretten.
- (11) Anken over saksbehandlingen vil etter dette klart ikke føre frem, og den bør nektes fremmet

etter straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum.

(12) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken nektes fremmet.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Toril M. Øie
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: